

Sygn. akt **XXVI GC 984/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Emilia Szczurowska
Protokolant –	Michał Lutrzykowski

po rozpoznaniu 21 czerwca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce jawnej A. P., W. P. w likwidacji z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) spółki jawnej A. P., W. P. w likwidacji z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 107 999,97 zł (sto siedem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od (...) spółki jawnej A. P., W. P. w likwidacji z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 9 017 zł (dziewięć tysięcy siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu a w tym kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz pełnomocnika z urzędu (...) spółki jawnej A. P., W. P. w likwidacji z siedzibą w W. radcy prawnego J. B. kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych), powiększoną o należną stawkę od podatku od towarów i usług VAT w wysokości 23% (dwadzieścia trzy procent), tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO Emilia Szczurowska

Sygn. akt XXVI GC 984/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

z 21 czerwca 2016 r.

Pozwem z 11 kwietnia 2014 r. (data stempla pocztowego k. 176) powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. (dalej (...) S.A.) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółka jawna A. P., W. P. z siedzibą w W. (dalej (...) sp.j.) o zapłatę

kwoty 107 999,91 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu a w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu zgłoszonego żądania strona powodowa wskazała, że dochodzona pozwem kwota dotyczy roszczenia odszkodowawczego wypłaconego przez powoda na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej: (...) sp. z o.o.) w oparciu o postanowienia umowy ubezpieczeniowej z 19 kwietnia 2010 r. – Warunki szczegółowe polisa obrotowa nr (...), której integralną część stanowiły ogólne warunki ubezpieczenia krótkoterminowych należności eksportowych i krajowych z lutego 2008 r. Ubezpieczona wierzytelność wynikała z treści faktur VAT, wystawionych przez ubezpieczającego tj (...) sp. z o.o. na rzecz strony pozwanej za nabyte przez nią towary z oferty handlowej spółki (...) sp. z o.o. Jak wskazała strona powodowa, w dniu 28 grudnia 2012 r. ubezpieczający skierował do (...) S.A. oświadczenie o braku zapłaty ze strony pozwanej należności, wynikających z wystawionych przez niego faktur VAT, czym upoważnił stronę powodową do prowadzenia windykacji wierzytelności, przysługujących jemu od pozwanego. W dniu 18 października 2013 r. ubezpieczający zgłosił powodowi roszczenie odszkodowawcze, zaś powód w dniu 6 grudnia 2013 r. (...) S.A. wypłacił na jego rzecz odszkodowanie w wysokości 107 999,07 zł, ponieważ w zawartej umowie ubezpieczenia udział własny ubezpieczającego został ustalony na 10% (pozew k. 3-6).

W dniu 23 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt XXVI GNC 354/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, mocą którego uwzględniono powództwo w całości (nakaz zapłaty z 23 czerwca 2014 r. k. 182).

Od powyższego nakazu zapłaty strona pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając go w całości i żądając oddalenia powództwa na koszt strony powodowej jako pozbawionego uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych i nieudowodnionego. W uzasadnieniu swojego stanowiska, (...) sp. j. wskazał, że dołączone do pozwu dokumenty w postaci kserokopii faktur i dokumentów WZ, nie potwierdzają w żaden sposób faktu zawarcia jakiejkolwiek umowy sprzedaży pomiędzy (...) sp.j. a (...) sp. z o.o., ani też ustalenia co do warunków zapłaty za zamówiony przez nich towar, ani samego faktu dostarczenia towaru. Ponadto – zdaniem strony pozwanej – dokumenty przedstawione przez stronę powodową opiewają na wyższą kwotę niż wierzytelność zgłoszona w ramach niniejszego postępowania przez powoda. W ocenie pozwanego, strona powodowa nie określiła również, z tytułu jakich niezapłaconych faktur VAT wywodzi swoje roszczenie, bowiem pozwany nigdy nie akceptował żadnych przedstawionych przez stronę powodową dokumentów z uwagi na podpisanie ich przez osoby nieuprawnione do reprezentowania (...) sp.j. Tym samym strona pozwana zaprzeczyła, aby kiedykolwiek zostały ustalone jakiejkolwiek warunki sprzedaży z (...) sp. z o.o. określone w wystawionych przez nią fakturach VAT. W dalszej części uzasadnienia strona pozwana podniosła brak legitymacji czynnej powoda wskazując przy tym, że powód nie przedstawił pozwanemu dowodu nabycia wierzytelności od spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a ponadto podkreśliła, że w 2013 r. dokonała zwrotu towarów wyszczególnionych w załączonych do pozwu dokumentach (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 189).

W replice na sprzeciw od nakazu zapłaty strona powodowa podtrzymała pierwotnie zaprezentowane stanowisko i wyjaśniła, że w pozwie szczegółowo zostały wskazane faktury VAT, z których strona powodowa wywodzi swoje roszczenie względem pozwanego. Jak podkreśliła dalej, wartość przedmiotu sporu stanowi wysokość wypłaconego na rzecz (...) Sp. z o.o. odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, tj. 90% wartości nieuregulowanych przez pozwanego należności., co potwierdzają dołączone do pozwu dokumenty w postaci umowy ubezpieczenia, pisma dotyczącego wypłaty odszkodowania wraz z wyliczeniem oraz rachunkiem strat. W dalszej części stanowiska, strona powodowa zauważyła, że żaden przepis prawa nie nakłada na strony umowy sprzedaży obowiązku zawarcia jej w formie pisemnej pod rygorem nieważności a załączone do pozwu dokumenty WZ, dotyczące wystawionych faktur podpisane zostały osobiście przez W. P. lub upoważnionych przez niego pracowników i dlatego dostatecznie potwierdzają istnienie stosunku prawnego pomiędzy (...) sp. z o.o. a stroną pozwaną. Ponadto, jak ponownie podkreśliła strona powodowa, pozwany pismem z 17 października 2013 r. uznał swój dług w stosunku do (...) sp. z o.o. wynikający z niezapłaconych, a objętych żądaniem pozwu faktur VAT, czym potwierdził saldo wobec ubezpieczającego. Odnosząc się natomiast do zarzutu pozwanego, dotyczącego zwrotu w 2013 r. zamówionych przez niego towarów, strona powodowa potwierdziła, iż zwrot taki faktycznie miał miejsce i dlatego ubezpieczający dokonał odpowiedniego rozliczenia pomiędzy stronami, które znalazło swoje odzwierciedlenie w dokumentach księgowych, na podstawie których dokonano wypłaty odszkodowania. Zauważono przy tym, że podnosząc ten zarzut pozwany naruszył normę

art. 6 k.c., bowiem w żaden sposób nie wskazał szczegółowo kiedy i jaki towar zwrócił (...) sp. z o.o., ani tego, czy zwroty te zostały rozliczone pomiędzy stronami i w stosunku do jakich faktur. Wreszcie odnośnie zarzutu braku legitymacji czynnej, strona powodowa podkreśliła, że o nabyciu przez powoda wierzytelności, przysługującej pierwotnie (...) sp. z o.o. pozwany został poinformowany w sposób jednoznaczny pismem z 12 grudnia 2013 r. (pismo procesowe z 24 listopada 2014 r. k. 207-211).

Z kolei strona pozwana dodatkowo podniosła, że (...) sp. z o.o. nie informowała (...) sp.j. o zawartej z powodem umowie ubezpieczenia a na wystawionych przez (...) sp. z o.o. fakturach VAT brak jest informacji o uprawnieniach strony powodowej w tym zakresie. Odnośnie zwrotu zamówionego towaru, strona pozwana podkreśliła, że przedmiotowe towary zostały przekazane spółce (...) sp. z o.o. w formie odkupienia ich od pozwanego po cenach narzuconych przez (...) sp. z o.o. i bezpodstawnie zaniżonych o ok. 20%, co – zdaniem strony pozwanej – stanowić może bezpodstawne wzbogacenie (...) sp. z o.o. kosztem pozwanej spółki, bowiem towary te nie miały wad (pismo procesowe datowane na dzień 28 stycznia 2015 r. k. 226-232).

W odpowiedzi, pismem procesowym datowanym na dzień 12 maja 2015 r. strona powodowa podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz – ustosunkowując się do twierdzeń i zarzutów pozwanej zawartych w pismach z 28 stycznia 2015 r. i 16 kwietnia 2015 r. – wskazała na art. 828 k.c. dotyczący tzw. regresu ubezpieczeniowego i podkreśliła, że ubezpieczyciel jako cesjonariusz nie miał obowiązku zamieszczać w wystawionych fakturach informacji o przysługujących powodowi uprawnieniach (pismo procesowe datowane na dzień 12 maja 2015 r. k. 414-416).

Strony aż do zamknięcia rozprawy pozostały przy swoich stanowiskach.

Na podstawie całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 19 kwietnia 2010 r. pomiędzy (...) S.A. a (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. została zawarta umowa ubezpieczenia, na potwierdzenie której wystawiona została polisa obrotowa nr (...) i której to umowy integralną część, stanowiły ogólne warunki ubezpieczenia krótkoterminowych należności eksportowych i krajowych z lutego 2008 r. Umowa ta była kilkakrotnie aneksowana.

Dowód: - Warunki Szczegółowe - polisa obrotowa nr (...) k.

107-113, k. 306),

- Aneksy do umowy ubezpieczenia (k. 114-136, k. 307-312),

- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Krótkoterminowych Należności

Eksportowych i Krajowych (k. 137-147).

Z mocy § 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w zw. z § 2 ust. 1 szczegółowych warunków ubezpieczenia, przedmiotowym ubezpieczeniem objęte zostały należności pieniężne z tytułu kontraktów na dostawy artykułów instalacyjno-grzewczych, sanitarnych, armatury gazowej i wodnej oraz należności z tytułu usług transportowych, przysługujące ubezpieczającemu od dłużników krajowych, dla których korporacja przyznała limity kredytowe. Zgodnie z § 2 ogólnych warunków ubezpieczenia, udzielona ubezpieczającemu ochrona ubezpieczeniowa obejmować miała całkowitą bądź częściową utratę należności ubezpieczonego w sytuacji, gdy utrata ta jest następstwem zdarzeń określonych jako ryzyko handlowe. Strony przewidziały również okoliczności, w których owa udzielona ochrona ubezpieczeniowa ulega wyłączeniu, bądź ograniczeniu. Postanowienia zawarte w § 4 ogólnych warunków ubezpieczenia określały bowiem, że udzielona ubezpieczonemu ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje m.in. szkód niebędących bezpośrednim następstwem ryzyka handlowego, tj. w sytuacji prawnie potwierdzonej niewypłacalności dłużnika, gdy ogłoszono jego likwidację lub upadłość lub oddalono wnioski o ogłoszenie upadłości z powodu braku majątku dłużnika, albo w sytuacji gdy dłużnik zawiesił wypłaty i zwrócił się do wszystkich lub do większości

wierzycieli o zawarcie układu, a następnie przeprowadził w drodze sądowej lub pozasądowej postępowanie układowe, albo w sytuacji gdy postępowanie egzekucyjne wszczęte na wniosek ubezpieczającego nie doprowadziło do pełnego zaspokojenia jego roszczenia wskutek braku majątku dłużnika, albo w sytuacji gdy dłużnik popadł w zwłokę w wypełnianiu zobowiązań płatniczych w całości bądź części należności w ciągu 120 dni, licząc od dnia otrzymania przez (...) S.A. wniosku ubezpieczającego o interwencję. Dodatkowo okolicznościami powodującymi wyłączenie lub ograniczenie obowiązywania umowy ubezpieczeniowej miały być również zdarzenia obejmujące: powstanie strat spowodowanych naruszeniem lub niewykonaniem przez ubezpieczającego warunków umowy ubezpieczenia, należności przysługujące od dłużników, w stosunku do których ubezpieczający jest podmiotem dominującym lub zależnym, w przypadku sprzedaży krajowej należności przysługujących od instytucji rządowych i innych podmiotów, których upadłość nie może być ogłoszona, należności uboczne ubezpieczającego takie jak kary umowne, odsetki za opóźnienie i odszkodowania za zwłokę a także straty z tytułu różnic kursowych, należności płatnych w drodze akredytywy nieodwołalnej i potwierdzonej przez bank mający siedzibę na terytorium kraju, należności płatnych przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi w postaci przedpłaty. Precyzując kwestię wyłączenia udzielenia ubezpieczenia, w § 2 ust. 1 warunków szczegółowych strony dodatkowo ustaliły, że zakres ubezpieczenia nie ma zastosowania w przypadku należności przysługujących ubezpieczającemu od dłużnika, gdy saldo w relacjach pomiędzy stronami nie przekroczy 50 000 zł. W sytuacji zaś, gdy saldo należności dla danego dłużnika przekroczy próg obowiązku zgłaszania do ubezpieczenia, ubezpieczający obowiązany jest wystąpić z wnioskiem o ustalenie dla niego limitu kredytowego.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela strony ustaliły w oparciu § 6 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia i zgodnie z postanowieniami tam zawartymi, górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela stanowić miały limity kredytowe ustalane dla poszczególnych dłużników, pomniejszone o udział własny ubezpieczonego. Odpowiedzialność ta obejmować miała należności z tytułu dostaw towaru lub wykonania usługi, które nastąpiły po okresie, na jaki zawarto umowę ubezpieczenia i rozpoczynać się miała w dniu wysyłki towaru lub wykonania usługi potwierdzonej fakturą uprawniającą do otrzymania zapłaty, nie wcześniej niż po ustaleniu limitu kredytowego dla danego dłużnika (§ 6 ust. 3 i 4 ogólnych warunków ubezpieczenia). Limitami tymi miała być przewidywana maksymalna wysokość zobowiązań dłużnika wobec ubezpieczającego, wynikająca z warunków płatności i dostaw towarów lub wykonania usług, za które korporacja wypłaci odszkodowanie. Zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 5 ogólnych warunków ubezpieczenia, ustalenie nowego limitu kredytowego, jego podwyższenie lub anulowanie jest możliwe po złożeniu przez ubezpieczającego stosownego wniosku.

W przypadku każdorazowej niezapłaconej należności objętej ubezpieczeniem, ubezpieczający, zgodnie z postanowieniami § 14 ust. 2 ogólnych warunków umowy w zw. z § 10 ust. 5 szczegółowych warunków polisy obrotowej, obowiązany był do zgłoszenia ubezpieczycielowi w terminie 30 dni, lecz nie później niż w terminie do 90 dni, licząc od upływu terminu płatności „wniosku o interwencję”, pod rygorem utraty prawa do ochrony ubezpieczeniowej tej należności. We wniosku takim, ubezpieczający winien był zgłosić wszelkie należności przysługujące jemu wobec dłużnika, również i te jeszcze niewymagalne. Zgłoszenie przez Ubezpieczającego wniosku o interwencję implikować miało udzielenie pełnomocnictwa (...) S.A. do wykonywania w imieniu ubezpieczonego wszelkich czynności prawnych mających na celu rozporządzanie należnościami, włącznie z zawarciem ugody, uznaniem roszczenia, umorzeniem długu, możliwością polubownego załatwienia sporu z dłużnikiem (§ 14 ust.6 ogólnych warunków ubezpieczenia). Zgodnie z zastrzeżeniem przewidzianym w § 14 ust. 9 ogólnych warunków ubezpieczenia w zw. z pkt II ppkt 2 aneksu nr 3 do umowy ubezpieczenia – Polisy obrotowej z 19 kwietnia 2010 r.), (...) S.A. nie będzie prowadzić czynności windykacyjnych w przypadku zaistnienia sporu - czy to sądowego, czy pozasądowego - pomiędzy ubezpieczającym a dłużnikiem, w szczególności jeśli dotyczyć on będzie wymagalności, zasadności, wysokości niezaspokojonego roszczenia lub roszczenia zgłoszonego przez dłużnika względem ubezpieczającego. Poprzez „brak sporu” strony określiły sytuację, w której dłużnik pisemnie uznał roszczenie ubezpieczającego lub spełnione zostaną łącznie następujące warunki:

a) ubezpieczający posiadać będzie dokument potwierdzający odbiór towaru przez dłużnika, jego upoważnionego przedstawiciela, osobę czynną w lokalu dłużnika lub odbiorcę wskazanego przez dłużnika,

b) kontrakt zawarty pomiędzy ubezpieczającym a dłużnikiem stanowi, iż reklamacje dotyczące niezgodności ilościowej i jakościowej dostarczonego towaru mają być składane na piśmie w terminie wskazanym w kontrakcie lub z zastosowaniem ogólnie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie, jednak nie później niż do daty powstania szkody a dłużnik nie złożył ubezpieczającemu reklamacji na piśmie z zachowaniem terminu do jej wniesienia i nie kwestionował obowiązku zapłaty, a w przypadku kwestionowania obowiązku zapłaty dłużnik powołał się na uzgodnienia, które nie zostały dokonane pomiędzy nim a Ubezpieczającym w formie pisemnej,

c) dłużnik nie zgłosił roszczenia wzajemnego podlegającemu potrąceniu (pkt II ppkt 2.1) aneksu nr (...) do umowy ubezpieczenia – polisy obrotowej z 19 kwietnia 2010 r.).

W przypadku jednak, gdy całość lub część należności nie wpłynęła na rachunek bankowy ubezpieczającego w ciągu 60 dni, licząc od upływu terminu płatności, a ubezpieczający nie przesłał do (...) S.A. „wniosku o interwencję” w terminie przewidzianym postanowieniami § 14 ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia w zw. z § 10 ust. 5 szczególnych warunków polisy obrotowej, obowiązany wówczas jest skierować do dłużnika na piśmie dwa wezwania do zapłaty przed przesłaniem do (...) S.A. wniosku o interwencję. Niewywiązanie się przez ubezpieczającego z powyższego obowiązku skutkowało utratą prawa do ochrony ubezpieczeniowej należności ujętych we wniosku o interwencję, dla których zwłoka w płatności na dzień przesłania „wniosku o interwencję” przekracza 60 dni (§ 10 ust. 5 zd. drugie szczególnych warunków polisy ubezpieczeniowej).

Odnosnie wypłaty odszkodowania, strony umowy ubezpieczenia ustaliły, że po ustaleniu stanu faktycznego, zasadności roszczenia odszkodowawczego i wysokości odszkodowania, (...) S.A. dokona wypłaty na rzecz ubezpieczającego odszkodowania w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego i udokumentowanego odszkodowania. Podstawą naliczenia wysokości wypłacanego ubezpieczającemu odszkodowania, zgodnie z postanowieniami § 18 ust. 1 w zw. z § 17 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia, miał być rachunek strat sporządzony przez (...) S.A. w oparciu o historię rachunku dłużnika za wskazany okres, jednak nie więcej niż wysokość przyznanego limitu kredytowego, pomniejszony o udział własny ubezpieczającego, czyli 10% kwoty każdego uznanego przez ubezpieczyciela roszczenia. Maksymalna wartość wypłaconego odszkodowania nie mogła jednak przekroczyć czterdziestokrotności zapłaconych przez ubezpieczającego składek należnych w okresie rozliczeniowym (§ 18 ust. 3 i 4 ogólnych warunków ubezpieczenia w zw. z § 7 ust. 2 szczególnych warunków polisy obrotowej). Z chwilą zaś wypłaty odszkodowania, na (...) S.A. miały przechodzić wszelkie należności i prawa przysługujące ubezpieczającemu od dłużnika, jego poręczycieli i osób trzecich, z tytułu utraty należności, za którą wypłacono jako odszkodowanie do wysokości wypłaconego odszkodowania (§ 19 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia).

(...) sp.j. i (...) sp. z o.o. pozostawały w stałych relacjach gospodarczych, w ramach których ta pierwsza spółka nabywała od tej drugiej spółki armaturę sanitarną i hydrauliczną w oparciu o uprzednie zamówienia, składane osobiście lub telefonicznie przez jednego ze współników pozwanej spółki – W. P.. Przez długi czas współpraca pomiędzy stronami układała się dobrze, oparta była na wzajemnym zaufaniu i przebiegała bez żadnych konfliktów. W okresie od września do grudnia 2012 r. (...) sp.j. nabyła i odebrała od (...) sp. z o.o. między innymi towar o łącznej wartości 185 829,21 zł.

Dowód: - zeznania świadka B. C. (k.659-660).

W związku z zakupionym i odebrany w okresie wrzesień – grudzień 2012 r. przez (...) sp.j. towarem w postaci armatury sanitarnej i hydraulicznej, (...) sp. z o.o. wystawił łącznie 31 faktur VAT na łączną kwotę 185 829,21 zł.

Dowód: -faktura VAT z 30 listopada 2012 r. nr (...) (k. 578);

- faktura VAT z 28 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 580-581);

- faktura VAT z 28 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 583);

- faktura VAT z 28 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 585);

- faktura VAT z 27 listopada 2012 r. nr (...) (k. 587);
- faktura VAT z 12 września 2012 r. nr (...) (k. 589-591);
- faktura VAT z 26 września 2012 r. nr (...) (k. 594-595);
- faktura VAT z 5 października 2012 r. nr (...) (k. 597-599);
- faktura VAT z 5 października 2012 r. nr (...) (k. 601-602);
- faktura VAT z 9 października 2012 r. nr (...) (k. 604-605);
- faktura VAT z 9 października 2012 r. nr (...) (k. 608-609);
- faktura VAT z 17 października 2012 r. nr (...) (k. 611);
- faktura VAT z 17 października 2012 r. nr (...) (k. 613);
- faktura VAT z 22 października 2012 r. nr (...) (k. 615),
- faktura VAT z 24 października 2012 r. nr (...) (k. 616-617);
- faktura VAT z 24 października 2012 r. nr (...) (k. 67-68);
- faktura VAT z 5 listopada 2012 r. nr (...) (k. 620);
- faktura VAT z 6 listopada 2012 r. nr (...) (k. 622-623);
- faktura VAT z 6 listopada 2012 r. nr (...) (k. 625-626);
- faktura VAT z 8 listopada 2012 r. nr (...) (k. 628);
- faktura VAT z 9 listopada 2012 r. nr (...) (k. 630);
- faktura VAT z 15 listopada 2012 r. nr (...) (k. 632);
- faktura VAT z 21 listopada 2012 r. nr (...) (k. 634-635);
- faktura VAT z 23 listopada 2012 r. nr (...) (k. 637-638);
- faktura VAT z 26 listopada 2012 r. nr (...) (k. 640);
- faktura VAT z 27 listopada 2012 r. nr (...) (k. 642-643);
- faktura VAT z 29 listopada 2012 r. nr (...) (k. 645-646);
- faktura VAT z 7 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 648);

- faktura VAT z 7 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 650-651);
- faktura VAT z 18 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 653-654);
- faktura VAT z 19 grudnia 2012 r. nr (...) (k. 656).
- kopie ww. faktur wraz z dokumentami WZ k. 27-106.

Zamówiony przez (...) sp.j. towar w postaci armatury sanitarnej i hydraulicznej został dostarczony do kupującego i osobiście odebrany przez W. P. lub przez osoby przez niego do tego upoważnione, co potwierdzone zostało każdorazowo własnoręcznym podpisem wyżej wymienionych.

Dowód: - upoważnienie do zamawiania i odbierania towaru i faktur VAT z 18 lipca

2011 r.i 27 lipca 2012 r. (k. 577, k. 209, k. 576);

- wydanie zewnętrzne (...) (k. 579);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 582);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 584);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 586);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 588);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 592-593);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 596);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 600);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 603);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 606);
- zamówienie nr (...) (k. 607)
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 610);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 612);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 614);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 615);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 618);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 619);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 621);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 624);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 627);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 629);

- wydanie zewnętrzne (...) (k. 631);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 633);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 636);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 639);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 641);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 644);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 647);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 649);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 652);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 655);
- wydanie zewnętrzne (...) (k. 657).

Strony zgodnie ustaliły, że za zakupiony towar nabywca dokona płatności na rzecz sprzedawcy w terminie 60 dni od dnia wydania mu przedmiotu umowy sprzedaży bądź to w formie wpłaty bezpośrednio dokonanej w kasie przedsiębiorstwa sprzedawcy, bądź przelewem na jego rachunek bankowy wskazany w wystawionych fakturach VAT.

Dowód: - zeznania świadka B. C. (k.659-660).

- - kopie ww. faktur wraz z dokumentami WZ (k. 27-106).

Na przełomie maja i czerwca 2013 r. W. P. zwrócił się do (...) sp. z o.o. z prośbą o wyrażenie zgody na zwrot części zakupionego towaru. Towar ten, po oszacowaniu jego wartości przez pracownika działu sprzedaży i dyrektora handlowego spółki (...) sp. z o.o., został przyjęty przez sprzedawcę i na tej podstawie zostały wystawione kompensujące faktury VAT, zmniejszające zadłużenie (...) sp. j.

Dowód: - zeznania świadka B. C. (k. 659-661, zapis audio 00:12:05-00:33:18);

- faktura VAT (...) z 3 lipca 2013 r. (k. 228-230);
- faktura VAT nr (...) z 30 września 2013 r. (k. 231-232).

W związku z nieterminowym regulowaniem należności, objętych pozostałymi fakturami VAT, sprzedający (...) sp. z o.o. zwrócił się w dniu 28 grudnia 2012 r. do ubezpieczyciela – (...) S.A. z „wnioskiem o interwencję”, o którym mowa w umowie ubezpieczenia, upoważniając go jednocześnie do podjęcia czynności windykacyjnych w stosunku do dłużnika. Wierzyciel zaświadczył ponadto, że dług został zaakceptowany przez dłużnika, nie nastąpiła prawnie stwierdzona niewypłacalność a dłużnik nie kwestionuje obowiązku zapłaty.

Dowód: - wniosek o interwencję z 28 grudnia 2012 r. (k. 149-150, k. 313-315).

W związku ze złożonym wnioskiem o interwencję, w dniu 3 stycznia 2013 r. (...) S.A. skierowała do (...) sp.j. pismo wzywające do dobrowolnej zapłaty istniejącego i wymagalnego wówczas długu.

Dowód: - pismo z 3 stycznia 2013 r. (k. 151-152).

W oświadczeniu z 17 października 2013 r. złożonym wobec (...) sp. z o.o. wspólnik dłużnej spółki – (...) uznał wysokość istniejącego względem sprzedającego zadłużenia co do należności głównej w kwocie 185 829,21 zł wraz z naliczanymi od dnia wymagalności zobowiązania odsetkami ustawowymi.

Dowód: - uznanie długu z 17 października 2013 r. (k. 153).

Pismem z 17 października 2013 r. (...) sp. z o.o. wezwał (...) sp.j. A. P., W. P. do potwierdzenia w terminie 14 dni zgodności sald figurujących w notach księgowych sprzedawcy, co też uczynił wspólnik dłużnej spółki – (...).

Dowód: - potwierdzenie salda z 17 października 2013 r. (k. 154-155).

W dniu 18 października 2013 r. (...) sp. z o.o. zgłosił (...) S.A. roszczenie odszkodowawcze, dotyczące niezapłaconych przez (...) sp. j. faktur VAT na łączną kwotę 185 829,21 zł. Do zgłoszenia dołączono oświadczenie, z którego wynika, że dostarczony przez nich towar był zgodny ze złożonymi przez nabywcę zamówieniami, dłużnik nigdy nie zgłaszał żadnych reklamacji ilościowych, ani jakościowych co do sprzedanego mu asortymentu, nie kwestionował obowiązku ani wysokości zapłaty za dostarczony mu towar, jak również nie wnosił żadnych innych roszczeń wzajemnych w stosunku do (...) sp. z o.o.

Dowód: - zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego z 18 października 2013 r. (k.

156-159, k. 316-318);

- oświadczenie z 18 października 2013 r. (k. 160-162, k. 406-408).

Pismem z dnia 6 grudnia 2013 r. (...) S.A. uznał zgłoszone roszczenie w odniesieniu do wysokości limitu kredytowego, tj. do kwoty 120 000 zł i przelał na rachunek bankowy wierzyciela odszkodowanie w wysokości 107 999,97 zł.

Dowód: - pismo z 6 grudnia 2013 r. (k. 163-164, k. 409);

- potwierdzenie przelewu (k. 167);

- nota uznaniowa (k. 168);

- rachunek zysków i strat (k. 169-170, k. 410-413).

W związku ze zrealizowaną wypłatą odszkodowania na rzecz (...) sp. z o.o., pismem skierowanym w dniu 12 grudnia 2013 r., (...) S.A. poinformowała (...) sp.j. o wypłacie na rzecz jej wierzyciela odszkodowania w wysokości 107 999,97 zł z tytułu braku zapłaty za zakupiony towar a także o przejściu uprawnień do dochodzenia wypłaconej kwoty odszkodowania z tytułu regresu ubezpieczeniowego oraz wezwała dłużną spółkę do dobrowolnej, całkowitej spłaty należności głównej w wysokości 107 999,97 zł wraz z wymagalnymi odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia wypłaty odszkodowania, wyznaczając przy tym nieprzekraczalny termin do 26 grudnia 2013 r.

Dowód: - przesądowe wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania (k. 171-175).

Z uwagi na brak płatności ze strony (...) sp.j., (...) S.A. wystąpił na drogę postępowania sądowego (okoliczność niesporna).

W toku niniejszego postępowania, w dniu 19 listopada 2015 r., zmarł wspólnik (...) sp.j. W. P..

Dowód: - odpis skrócony aktu zgonu (k. 548).

Zgodnie z umową spółki (...) sp.j., jej wspólnicy tj. W. P. i A. P. nie przewidzieli, że na wypadek śmierci jednego ze wspólników spółki, na jego miejsce wstępują spadkobiercy zmarłego wspólnika.

Dowód: - umowa spółki (k. 558-562).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy. Strony w całym toku postępowania nie kwestionowały ich autentyczności, ani wiarygodności i dlatego też Sąd Okręgowy uznał je za wiarygodne oraz przydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. W świetle zarzutów, podniesionych przez stronę pozwaną, szczególnie istotne znaczenie w sprawie miały faktury VAT, wystawione przez (...) sp. z o.o. na rzecz pozwanej spółki w okresie od września do grudnia 2012 r. oraz dokumentom wydania zewnętrznego towaru w postaci dokumentów WZ, które potwierdzały okoliczność odebrania towaru przez pozwaną spółkę oraz jego cenę. Dla oceny zaś legitymacji czynnej strony powodowej miały warunki ogólne ubezpieczenia krótkoterminowych należności eksportowych i krajowych, szczegółowe warunki polisy obrotowej nr (...) wraz z dalszymi aneksami do umowy. Ponadto istotne znaczenie miało także oświadczenie złożone przez współnika pozwanej spółki W. P. w postaci uznania długu i upoważnieniu udzielonego przez niego pracowników pozwanej spółki do zamawiania, odbierania towaru i kwitowania faktur VAT. Dokumenty te w większości stanowiły dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., które, poza domniemaniem autentyczności, korzystają również z domniemania wyłączającego potrzebę dowodu, że osoba je podpisująca, złożyła zawarte w nim oświadczenie (tak postanowienie Sąd Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1982 roku, III CRN 65/82), niemniej jednak Sąd przyznał także im materialną moc dowodową, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c.

Ponadto, w toku niniejszego postępowania Sąd dopuścił dowód z zeznań świadka B. C., które finalnie ocenił jako spójne i wiarygodne, ponieważ korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, zgromadzony w sprawie. Świadek, będący jednocześnie osobą uprawnioną do reprezentacji spółki (...) Sp. z o.o., z którą to strona pozwana pozostawała w stałych relacjach gospodarczych, posiadał wyczerpującą wiedzę na temat warunków zawarcia umów sprzedaży, przebiegu współpracy stron i wysokości istniejącego zadłużenia pozwanej spółki. Zwrócić przy tym należy uwagę, że w toku przesłuchania na terminie rozprawy w dniu 26 stycznia 2016 r., świadek potwierdziła, że (...) sp. z o.o. oraz (...) sp.j. dosyć długo ze sobą współpracowały i współpraca ta układała się poprawnie. Nie negowała również faktu, iż strony nie zawarły ze sobą umowy sprzedaży na piśmie czy też umowy ramowej, niemniej jednak każdorazowo sprzedaż następowała w oparciu o ustne zamówienia współnika pozwanej spółki W. P., z którym był stały kontakt, ani też tego, że W. P. zwrócił sprzedawcy zakupioną a niewykorzystaną przez siebie armaturę, na dowód czego wystawione zostały kompensacyjne faktury VAT, przedstawione przez stronę pozwaną (k. 228-232). Niemniej jednak świadek zaprzeczył, aby rzeczony faktury kompensacyjne dotyczyły wierzytelności, określonej fakturami przedstawionymi w niniejszej sprawie jako źródło roszczenia wobec (...) sp.j. i stanowisko to znajduje potwierdzenie w treści faktur dołączonych do pozwu. Zwrócić jeszcze należy uwagę, że świadek B. C. stanowczo zaprzeczyła, aby pozwana spółka zgłaszała jakiegokolwiek reklamacje, czy to jakościowe, czy to ilościowe w odniesieniu do dostarczonego towaru i jedynie w sytuacji gdy dostarczony kupującemu towar faktycznie nie odpowiadał złożonemu zamówieniu, wystawiane były faktury korygujące. W świetle zaś powyższych zeznań wskazać należy, że faktury VAT nr (...) z 3 lipca 2013 r. oraz nr (...) z 30 września 2013 r., złożone przez stronę pozwaną w załączeniu do pisma procesowego z 29 stycznia 2015 r., stanowiące o dokonaniu kompensaty pozwanej spółki względem (...) sp. z o.o. nie potwierdzają stanowiska pozwanej co do niezasadności powództwa, skoro nie odnoszą się do faktur, dołączonych do pozwu.

Na rozprawie w dniu 21 czerwca 2016 r. pełnomocnik pozwanej spółki cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron w tej sprawie (k. 675, zapis audio 00:03:31-00:03:53).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo jako w pełni zasadne, podlegało uwzględnieniu.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do najdalej idącego zarzutu strony pozwanej, wskazującego na brak legitymacji czynnej strony powodowej, którego strona pozwana upatrywała w okoliczności nieskuteczności wstąpienia powoda w prawa zaspokojonego wierzyciela w sytuacji wypłaty odszkodowania na rzecz (...) sp. z o.o. Legitymacja procesowa, jak podkreśla się w doktrynie, to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie. Legitymacja czynna materialna oznacza natomiast posiadanie przez dany podmiot prawa podmiotowego lub

interesu prawnego mogącego podlegać ochronie w drodze sądowej. Legitymacja procesowa czynna natomiast, to uprawnienie do wytoczenia powództwa i popierania go w celu ochrony praw podmiotowych własnych lub cudzych. Zaznacza się ponadto, iż legitymacja procesowa jest konsekwencją posiadania legitymacji materialnoprawnej (J. Jodłowski [w:] Postępowanie cywilne. J. Jodłowski, Zb. Resich, J. Lapiere, T. Misiuk-Jodłowska, Warszawa 2000, s. 193). Zgodnie z treścią art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela. Powołany przepis zawiera regulację regresu ubezpieczeniowego, jako jednej z postaci wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, o których mowa w art. 518 § 1 pkt 4 k.c., przy czym przejście roszczenia na ubezpieczyciela następuje z mocy prawa. Stosownie do uregulowań zawartych w art. 828 § 1 k.c. ubezpieczyciel nabywa to samo roszczenie, które przysługiwało ubezpieczonemu przez sam fakt zapłaty odszkodowania. Z tym samym momentem traci je ubezpieczający, a ubezpieczyciel nabywa wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty w rozumieniu art. 518 k.c. (H. Ciepla, T. Żyżnowski, glosa do wyroku Sądu Wojewódzkiego w Siedlcach z 25 lutego 1993 r., I Cr 68/93, OSP 1994, z. 2, poz. 30). Wpłata przez ubezpieczyciela odszkodowania implikuje zatem powstanie po jego stronie uprawnienia regresowego do wysokości wypłaconego ubezpieczenia. Uprawnienie to przechodzi na niego z mocy samego prawa, czyli w drodze tzw. subrogacji ustawowej (cessionis legis). Uznać zatem należy, że realizacja przez ubezpieczyciela nabytego uprawnienia zakłada wykonywanie go na takich warunkach, na jakich ono przysługiwało jemu poprzednikowi, wobec czego roszczenie przechodzące na ubezpieczyciela jest zasadniczo tym samym roszczeniem, które przysługiwało poszkodowanemu wobec sprawcy szkody. Ponadto, w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest także pogląd, że do skutków wstąpienia ex lege w prawa zaspokojonego wierzyciela stosuje się odpowiednio przepisy o przelewie wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2011 r., II CSK 548/10, OSNC 2012/2/23 oraz z dnia 17 lutego 2011 r., IV CSK 293/10, LEX nr 1111016). Ubezpieczyciel może więc skutecznie dochodzić regresu wobec osoby trzeciej odpowiedzialnej za wyrządzoną szkodę, realizując nabyte ex lege w stosunku do niej roszczenie ubezpieczającego wraz z istniejącymi ograniczeniami przewidzianymi w art. 513 k.c. W niniejszej nie budzi wątpliwości Sąd Okręgowy, że strona powodowa wykazała w sposób należyty przysługującą jej legitymację procesową. Sąd Okręgowy nie miał najmniejszych wątpliwości co do podstawy, zasadności i samego faktu wypłaty przez stronę powodową odszkodowania na rzecz uprzedniego wierzyciela - spółki (...) sp. z o.o., o czym świadczą zapisy umowy ubezpieczenia i aneksów do niej a także ogólnych warunków ubezpieczenia (k. 107-147) a dokładniej rzecz ujmując zapisy § 18 i 19 ogólnych warunków ubezpieczenia w związku z § 1 umowy ubezpieczenia – polisy obrotowej nr (...). Z kolei, także wydruk operacji bankowej, dotyczący wypłaty kwoty 107.999,97 zł na rachunek (...) sp. z o.o. z 6 grudnia 2013 r. (k. 167), którą to okoliczność potwierdziła także świadek B. C. (k. 659-661, zapis audio 00:12:05-00:33:18), wykazał fakt spełnienia świadczenia na rzecz ubezpieczającego a tym samym wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, przy uwzględnieniu udziału własnego w wysokości 10% (aneks nr (...) § 10 ust. 7 - k. 124). Okoliczność zaś zgłoszenia roszczenia regresowego względem strony pozwanej potwierdza przedsądowe wezwanie do zapłaty z 12 grudnia 2013 r. wraz z dowodem jego nadania listem poleconym (k. 171-175). W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności w postaci przedsądowego wezwania do zapłaty, Sąd nie znalazł podstaw, by dać wiarę twierdzeniom strony pozwanej, iż nigdy nie została poinformowana o wstąpieniu przez (...) S.A. w prawa niezaspokojonego wierzyciela z tytułu niezaspokojonej wierzytelności, wynikającej z faktur VAT, załączonych do pozwu za zamówiony, dostarczony i odebrany przez (...) sp.j. towar oraz że powód nie przedstawił dowodu „przejęcia wierzytelności” (k. 189). Podkreślić bowiem należy, iż - jeszcze przed wniesieniem sprawy do tutejszego Sądu - znana była stronie pozwanej treść pisma strony powodowej z 12 grudnia 2013 r. Powodowa spółka zaś w sposób zrozumiały, jednoznaczny i nie budzący najmniejszych wątpliwości poinformowała (...) sp.j. o przejściu uprawnień i dochodzeniu wierzytelności z wystawionych i zaakceptowanych przez pozwaną faktur VAT.

Przechodząc do dalszej analizy zgłoszonego żądania, wskazać należy, że podstawą powództwa były przepisy dotyczące umowy sprzedaży. Zgodnie z brzmieniem art. 535 § 1 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Sprzedaż jest umową konsensualną, kauzalną, rozporządzającą i dwustronnie zobowiązującą. W brew stanowisku strony pozwanej, żaden przepis kodeksu cywilnego nie warunkuje zawarcia umowy sprzedaży co

do rzeczy, określonych w fakturach dołączonych do pozwu w formie pisemnej. Podstawowym skutkiem jej zawarcia jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Świadczenie jednej ze stron jest więc odpowiednikiem świadczenia drugiej z nich. W takim ujęciu umowa sprzedaży ma zatem charakter umowy wzajemnej, w odniesieniu do której znajdują zastosowanie ogólne przepisy dotyczące zobowiązań wzajemnych (art. 487 i n.). Zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy (prawa) na nabywcę i wydania mu rzeczy oraz zobowiązanie się kupującego do odebrania rzeczy i zapłaty ceny stanowi essentialia negotii umowy sprzedaży. Ekwiwalentność świadczeń stron umowy wskazuje jednocześnie na istnienie między nimi przyczyny prawnej ważności dokonania umowy sprzedaży w postaci występujących łącznie causa obligandi vel acquirendi oraz causa solvendi. Uznać zatem należy, że z treść zawartej pomiędzy stronami umowy sprzedaży powinna wynikać chęć nabycia przez sprzedawcę wierzytelności za określoną cenę, a w przypadku kupującego – chęć nabycia wierzytelności o przeniesienie własności rzeczy lub prawa.

W ocenie Sądu Okręgowego, szczególne znaczenie w niniejszej sprawie ma fakt pozostawania przez strony procesu w stałych stosunkach gospodarnych, na co wskazała świadek B. C. a pozwana nie zaprzeczyła. Taka konstatacja jest o tyle istotna w tej sprawie, że implikowała słuszność ustaleń co do wzajemnych relacji, panujących pomiędzy stronami procesu a polegających na zaufaniu i prowadzeniu jedynie ogólnej dokumentacji, dotyczącej wzajemnych rozliczeń stron. Jak zaś podkreślił Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 18 marca 2004 r., I ACa 1238/03, OSA 2005, z. 5, poz. 24, „o stałości stosunków w rozumieniu (...) art. 68² k.c. można mówić w sytuacji, gdy strony związane są pewnymi umowami gospodarczymi w dłuższym okresie (np. kooperacji, franchisingu itp.), powodującymi stałą współpracę gospodarczą (...). Natomiast incydentalne umowy danego typu, zawierane pomiędzy stronami co jakiś czas (...) nie mieszczą się w pojęciu «stałych stosunków» w rozumieniu omawianej regulacji i nie dają podstaw do jej stosowania, gdy nie prowadzą do powstania stałej współpracy gospodarczej”. Z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 grudnia 2003 r., IV CK 286/02, LEX nr 164015, Sąd Najwyższy stwierdził, że „choć dla przyjęcia istnienia stałych stosunków (...) nie jest obojętna ilość, wielkość, powtarzalność i częstotliwość zawieranych między stronami transakcji oraz wielkość obrotów, to jednak (...) decydujące znaczenie ma stały charakter tych kontaktów umożliwiający przewidzenie zarówno tego, że oferta zostanie złożona, jak i jej przybliżonej wielkości, a przede wszystkim zachowania stron związanego ze składaniem i przyjmowaniem ofert oraz zawieraniem umów. Jedynie stałe kontakty, które doprowadziły do wytworzenia się zwyczajowego, stałego trybu zawierania umów, w których reakcje każdej ze stron na czynności drugiej strony są zawsze podobne i łatwe do przewidzenia, a do zawierania umów dochodzi rutynowo i niejako automatycznie, mogą uzasadniać przyjęcie, że strony pozostają w stałych stosunkach (...), w których brak odpowiedzi na ofertę może być uznany za jej przyjęcie”.

Sąd nie uznał twierdzeń strony pozwanej, jako by nie łączyła jej z (...) sp. z o.o. żadna umowa sprzedaży. W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa zdołała ponad wszelką wątpliwość zdołała wykazać, iż strony pozostawały ze sobą w stałych stosunkach gospodarczych oraz że w oparciu o każde, kolejne zamówienie ze strony wspólnika pozwanej spółki W. P., dochodziło do zawarcia kolejnych umów sprzedaży, w wykonaniu których sprzedawca wydawał nabywcy towar, co zaostało potwierdzone dokumentami WZ, podpisami upoważnionych przez wspólników (...) sp.j. pracowników, na dowód czego przedłożono takie właśnie upoważnienia (k. 576-577). Innymi słowy, w niniejszej sprawie zostały przedstawione stosowne dokumenty, niebudzące wątpliwości co do zawarcia i wykonania umowy sprzedaży przez (...) sp. z o.o. w postaci wydania zewnętrznego WZ oraz faktury sprzedaży zamówionego przez stronę pozwaną towaru, podpisane własnoręcznie przez wspólnika pozwanej spółki – W. P., bądź przez osoby przez niego do tego upoważnione. Podobnie zeznania złożone przez świadka B. C. dotyczące współpracy stron od września do grudnia 2012 r. oraz liczba wystawionych w tym okresie faktur VAT dają dostateczne potwierdzenie, iż intencją stron było zawarcie umów sprzedaży artykułów szczegółowo opisanych w treści wystawionych faktur VAT i dlatego nie ma podstaw by przyjąć, że nie istniał żadne stosunek prawny łączący (...) sp.j. z (...) sp. z o.o. Niewątpliwie zaś obowiązkiem kupującego jest zapłacenie ceny. Jest on bowiem ekwiwalentem rzeczy lub prawa, nabytych w drodze umowy sprzedaży. Cena musi być wyrażona w pieniądzu, lecz jej zapłata może nie mieć formy pieniężnej, sprzedawca może przyjąć na poczet ceny inne świadczenie. Jako że umowa sprzedaży jest umową konsensualną, odpłatną i wzajemną, samo przyjęcie towaru za oferowaną w fakturze cenę rodzi natychmiastowy obowiązek zapłaty, o

ile strony nie uregulowały odmiennie warunków zapłaty (wyrok SA w Katowicach z 17 stycznia 1992 r., sygn. akt I Acr 3/92). W świetle tak przedstawionej argumentacji, nie sposób uznać, iż twierdzenia strony pozwanej, dotyczące braku zaakceptowania przez nią wystawionych faktur VAT za zakupiony towar w postaci armatury sanitarnej i hydraulicznej ma jakiegokolwiek potwierdzenie. Sąd pragnie jedynie podkreślić, iż wystawione na pozwaną dokumenty wydania zewnętrznego WZ wskazują jednoznacznie na dostarczenie do niej zamówionej armatury sanitarnej i hydraulicznej. Ponadto, większość wystawionych przez sprzedawcę faktur VAT podpisywana była własnoręcznym podpisem przez wspólnika pozwanej spółki – W. P.. Miał on zatem świadomość, po uprzednim spędzeniu ilościowym i jakościowym dostarczonego mu towaru, zgodności zawartych tam danych z faktycznym stanem dostarczonego towaru i wystawionej za nie ceny. W judykaturze wskazuje się, iż wystawienie przez sprzedawcę i podpisanie przez kupującego faktury lub rachunku spełnia wymagania dotyczące formy czynności prawnej zastrzeżonej dla celów dowodowych, łącznie z możliwością zastosowania art. 74 § 2 k.c. dla postanowień umowy nie objętych treścią tego dokumentu (uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 19 maja 1992 r., III CZP 56/92, OSN z 1992 r. Nr 12, poz. 219 oraz z dnia 18 listopada 1994 r., III CZP 144/94, OSN z 1995 r. Nr 3, poz. 47). Z kolei zwrócić należy uwagę, że faktury dołączone do pozwu zostały przez pozwaną zaakceptowane, zaksięgowane a przy tym nigdy też nie były przez nią kwestionowane i zwrócone do (...) sp. z o.o. jako wystawione bezpodstawnie. Faktura zaś jest dokumentem księgowym, rozliczeniowym, jednym z tzw. dowodów źródłowych, stwierdzających dokonanie danej operacji gospodarczej a jej wystawienie, następnie przyjęcie przez kontrahenta, zaksięgowanie bez żadnych korekt i zastrzeżeń daje podstawę do domniemania, że dokonywane w ewidencji księgowej zapisy są odzwierciedleniem rzeczywistego stanu, zgodnie z rzeczywistym przebiegiem zafakturowanej operacji gospodarczej (wyrok SA w Katowicach z dnia 24 października 2002 r., I ACa 219/02, OSA 2004/2/6) . Wreszcie też, w ocenie Sądu Okręgowego, dowodem mającym tu priorytetowe znaczenie jest oświadczenie z 17 października 2013 r. złożone przez wspólnika pozwanej spółki – W. P., który bezpośrednio kooperował z pierwotnym wierzycielem o uznaniu długu oraz potwierdzeniu salda (k. 153-155). Składając swój własnoręczny podpis pod treścią oświadczenia oraz pod wykazem salda, W. P. potwierdził nie tylko istnienie stosunku prawnego pomiędzy kupującym a sprzedającym ale również dał wyraz akceptacji wystawionym na rzecz pozwanej spółki fakturom VAT. W toku zaś procesu nie ujawniły się żadne okoliczności, pozwalające na ustalenie co do jakiegokolwiek, ewentualnej wadliwości tych oświadczeń.

W świetle tak przedstawionej argumentacji, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw by dać wiary twierdzeniom strony pozwanej, w których podniosła ona, że pozwana spółka nie zaakceptowała nigdy wystawionych na jej rzecz faktur VAT, ani co do tego, że zostały one podpisane przez nieuprawnionego do tego osoby. Twierdzenia te pozostają bowiem w oczywistej sprzeczności nie tylko ze znajdującym się w aktach sprawy materiałem dowodowym w postaci upoważnienia do zamawiania, obioru i potwierdzania faktur VAT, kopii faktur, lecz również z zeznaniami świadka B. C.. Jeżeli nawet przyjąć, że osoba przyjmująca zamówiony towar nie dokonywała jego sprawdzenia ilościowego i jakościowego, to uznać należy, iż jest to okoliczność obciążająca pozwanego. To na nim bowiem, jako na kupującym, ciąży obowiązek zgłoszenia ewentualnych reklamacji w stosownym do tego terminie. Podkreślenia wymaga również fakt, iż w całym toku postępowania wspólnicy pozwanej spółki nie podnieśli zarzutu, iż dostarczony do nich towar nie zgadzał się ze złożonym przez nich zamówieniem. Nie zakwestionowali również zeznań złożonych przez świadka B. C., która zeznała, że żadna z faktur dołączonych do pozwu nie została zwrócona a co do dostarczonego towaru nie były zgłaszane reklamacje” (k. 659-660, zapis audio 00:24:10-00:24:57), choćby poprzez przedstawienie dowodu zgłoszenia reklamacji.

Sąd Okręgowy nie podzielił również stanowiska strony pozwanej odnośnie wysokości należności dochodzonej pozwem. Zgodnie z przytoczonym wyżej przepis art. 828 § 1 k.c. z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. W niniejszej sprawie bezspornym jest fakt, iż ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu wierzycielowi ubezpieczenie w wysokości 107.999,97 zł. Strony nie kwestionowały również faktu, iż wyrządzającym szkodę wierzycielowi jest strona pozwana. To jej bowiem zachowanie w postaci uchylania się od zapłaty wymagalnych wierzytelności, objętych wystawionymi i zaakceptowanymi przez nią fakturami VAT, pociągnęło za sobą skutek w postaci wypłaty odszkodowania. Skoro zatem nastąpiło przelanie na rzecz ubezpieczającego kwoty ubezpieczenia, co doprowadziło w konsekwencji do zubożenia ubezpieczyciela, to – zgodnie

z art.828 § 1 k.c. – osobą obowiązaną do jego uzupełnienia jest właśnie osoba zawiniona w takim zakresie, w jakim nastąpiła owa wypłata.

Oceniając zarzut pozwanego dotyczący potrącenia wierzytelności za zwrócony (...) sp. z o.o. towar z wysokością długu, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż jest to zarzut niezasadny, ponieważ złożone w sprawie dokumenty potwierdziły zeznania świadka B. C., że należności za zwrócony sprzedającemu towar, ujęte w dokumentach z k. 228-232 zostały rozliczone między stronami jeszcze przed dniem wniesienia pozwu do sądu i nie dotyczą towaru określonego w fakturach do pozwu, ponieważ nie ma tam numerów tych ostatnich faktur.

W świetle tak przedstawionej argumentacji, Sąd nie miał najmniejszych wątpliwości co do słuszności zgłoszonego przez stronę powodową żądania i w związku z tym – uwzględnił w całości powództwo.

Zgłoszone przez powoda w pozwie żądanie zapłaty odsetek ustawowych znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin płatności wskazanej w przesądowym wezwaniu do zapłaty kwoty tytułem wypłaconego na rzecz (...) sp. z o.o. odszkodowania upłynął ostatecznie 26 grudnia 2013 r. a ponieważ data wskazana w wezwaniu do zapłaty jest drugim dniem świąt Bożego Narodzenia i jednocześnie wolnym od pracy, to – zgodnie z brzmieniem art. 115 k.c. - ostateczny termin zapłaty przypadła na 27 grudnia 2013 r. i dlatego też zasadnym było zasądzenie na rzecz strony powodowej odsetek ustawowych opóźnienie od 28 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty.

Odnosząc się do zaistniałej w niniejszej sprawie w dniu 19 listopada 2015 r., szczególnej sytuacji procesowej, związanej ze śmiercią jednego z dwóch wspólników pozwanej spółki a mianowicie W. P. (k. 548), wskazać należy, że zgodnie z art. 58 pkt 4 k.s.h. śmierć wspólnika spółki jawnej powoduje rozwiązanie spółki. Wobec zaś okoliczności, że zgodnie z umową spółki (...) sp.j., jej wspólnicy tj W. P. i A. P. nie przewidzieli, że na wypadek śmierci jednego ze wspólników spółki, na jego miejsce wstępują spadkobiercy zmarłego wspólnika (k. 558-562), spółka przeszła w stan w stan likwidacji (art. 60 i 64 k.s.h.) a przy tym nie została wykreślona z KRS (art. 84 § 2 k.s.h.).

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., stosownie do jego wyniku. W niniejszej sprawie na koszty celowego dochodzenia praw składały się w przedmiotowym postępowaniu uiszczona opłata sądowa od pozwu w wysokości 5 400 zł, opłata skarbową należną od dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda będącego radcą prawnym w wysokości 3 600 zł, ustalone na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 września 2002 r. w sprawie opłaty za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 poz. 490 t.j.), który ma zastosowanie w tej sprawie z mocy § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804), ponieważ sprawa niniejsza została wszczęta przed wejściem w życie tegoż ostatniego rozporządzenia.

Mając na uwadze, iż w niniejszej sprawie stronę pozwaną reprezentował pełnomocnik z urzędu w osobie radcy prawnego J. B., Sąd Okręgowy w pkt III wyroku orzekł na podstawie § 6 pkt 7 i § 12 ust. 1 pkt 2 oraz § 15-17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1639), podwyższając je w myśl § 2 ust. 3 wskazanego rozporządzenia, który stanowi, iż w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, opłaty, o których mowa w ust. 1, sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w wyroku.

SSO Emilia Szczurowska

(...)

(...)

(...)